

Aihe: Reittien monikäyttö ja vastuukysymykset -seminaari
Aika: 1.3.2017 klo 12.30-16
Paikka: MTI, Rovaniemi
Paikalla:

1. Herva Pekka, Lapin ELY-keskus
2. Jaakola Timo, Lapin AMK opiskelija
3. Kultalahti Eetu, Lapin AMK opiskelija
4. Kämä Janne, Lapin AMK opiskelija
5. Lapiolahti Päivi, Muonion kunta
6. Laurila Kari, Posion kunta
7. Mettänen Markku, Liikenneturva
8. Ollila Erkki, Metsähallitus
9. Piisilä Juha, Lapin liitto
10. Poukkanen Mikko, Lapin AMK opiskelija
11. Rautiainen Anne, Suomen Latu
12. Reinvuo Timo, Metsähallitus
13. Riikonen Tiina, Suomen Latu
14. Seurujärvi Mika, Metsähallitus
15. Stöckell Heikki, Roll Outdoors
16. Summanen Kalevi, Summasen Lomahuolto Oy
17. Säärelä Mika, Pyhä-Luosto Vesi Oy
18. Timonen Maarit, Lapin AMK
19. Torvinen Aarno, Rovaniemen kaupunki
20. Manninen Sirja, Maanmittauslaitos
21. Alho Paula, Lapin ELY-keskus

Kestilä Sini, MTI/Lapin AMK
Raasakka Eija, MTI/Lapin AMK

Verkossa:

1. Hautamäki Kari, Maanmittauslaitos
2. Hänninen Kari, Sallan kunta
3. Ikonen Pasi, CAPE Lapland Oy
4. Jaakkola Pihla, Muonion kunta
5. Junkkarinen Helena, Mustinmäen maa- ja kotitalousseura
6. Jylhä Mikko, Rovaniemen kaupunki
7. Kiema Asta, Posion matkailuyhdistys
8. Koivumaa Pekka, Kemin kaupunki

9. Laakso Mari, Maanmittauslaitos
10. Lassila Hilikka, Savonia AMK
11. Laurila Maija, Tukes
12. Muotka Jaakko, Muonion kunta
13. Mäkitalo Ville, Sodankylän kunta
14. Paavilainen Paula, Sallan kunta
15. Pikkarainen Markku, Pellon kunta
16. Porsanger Sami, Lapin AMK
17. Rajala Pekka, Veitsiluodon Kalamiehet
18. Seebass Katariina, Sallan kunta
19. Soppela Ari, Lapin pelastuslaitos
20. Thomssen Pia, Lopen kunta
21. Tolonen Maija, Lapin AMK opiskelija

REILA-hankkeen projektipäällikkö Eija Raasakka avasi Reittien monikäyttö ja vastuukysymykset –seminaarin. Lisäksi esiteltiin Lapin korkeakoulukonsernin uusi julkaisu ”Olemme talenttia. Tarinoita matkailuosaamisen kehittämisestä työelämän ja koulutuksen kohtaamispaikassa”, jossa esitellään Matkailualan tutkimus- ja koulutusinstituutin osaamista.

Luennoitsijana seminaarissa toimi Suomen Ladun Tiina Riikonen. Hän tekee Reittien monikäyttöselvitystä, jonka REILA-hanke on tilannut Suomen Ladulta ja seminaarissa käytiin sen pohjalta asioita läpi. Seminaari on mahdollista katsoa tallenteena ja se löytyy kohdasta muistiot www.reitti-merkinnat.fi –sivustolta. Lisäksi sivustolta löytyvät esitykset PDF-versioina.

Aluksi Riikonen kävi lyhyesti läpi 12.1.2017 Sodankylän REILA-työpajassa pitämänsä esityksen.

- Kertoi lyhyesti Suomen Ladun toiminnasta
- Esiteltiin REILAlle tehtävän monikäyttöselvityksen sisältöä ja taustoja
  - Avattiin käsitettä reittien monikäyttö
  - mm. mitkä lajit mahdollisesti sopivat yhteen tai mitä ei kannata yhdistää ja lisäksi on selvitelty vastuu kysymyksiä
  - Reittien monikäyttö ajankohtaista, koska nykyään niin paljon eri lajeja ja uusia tulee koko ajan lisää
  - Ylläpitäjän näkökannalta kustannustehokasta
  - Näytettiin erilaisia esimerkkikuvia monikäytöstä

Keskustelua

- Monikäyttäjä voi yhdistää useamman eri lajin samalle retkelle esim. laskupaikalle mennään läskipyörän avulla
- Esim. moottorikelkkareitillä saa jokamiehen oikeudella hiihtää.
  - Ei voi kieltää merkein.
  - esim. hiihtäjät voidaan kuitenkin merkein ohjata soveltuvammalle reitille
- Jokamiehen oikeus ei kuitenkaan anna oikeutta turmella, pilata, rikkoa tms. reittejä
- Vaarallista reittiä ei saa perustaa, mutta vaativan saa

- usein termit hämäävät kuten esim. vaarallinen lasku -> eikö silloin se pidä poistaa? Parempi käyttää sanaa vaativa?

Seuraavaksi päästiin käsittelemään päivän aihetta eli reittien monikäyttöön liittyviä vastuukysymyksiä. Riikonen näytti mm. erilaisia esimerkkikuvia.

- Kenen tai keiden vastuulla reitit ovat?
  - mm. kuluttajansuojalaki -> vaarallisia asioita ei saa markkinoida tai tarjota
- Reittien riskit
- Monikäyttö useissa maissa jo tuttua
  - hyvä ohjeistaminen -> vastuuta myös käyttäjälle
    - mahd. ehkäistä myös vääränlaista monikäyttöä
- Jo maankäyttö sopimuksissa huomioidaan mahdolliset tulevaisuuden lajit
- Kuluttajanturvallisuuslaki -> miten koskee reittejä
- Vanhojen reittien uusiokäyttö
- Monikäyttöinfo
- Reitin turvallisuus
  - esimerkkeinä latujen vaarallinen lasku-merkki ja koskimelonta
  - ennakkotiedoilla kerrotaan tarvittavat tiedot, jotta käyttäjä pystyy itse päättämään, onko reitti soveltuva
  - ohjelmapalveluissa erilaiset turvallisuuteen liittyvät tilanteet yleensä pitää kirjata (esim. läheltä piti-tilanteet, tapaturmat yms.), koska järjestetyt retket
- Vastuu ylläpitäjällä, käyttäjällä ja ohjelmapalveluyrittäjällä
- Vastuuvapauslauseke ei poista ylläpitäjävastuuta
  - voi olla silti hyvä viesti käyttäjälle, että pitää olla varovainen eli palvelevat asiakasta informointitarkoituksessa
- Ylläpitäjän tiedottamisveloitteeseen kuuluu ohje toimimisesta hätätilanteissa
- Ennakkotietojen ohjeet tarkoitettu noudettavaksi

Keskustelua

- Monissa maissa jo totuttu monikäyttöön
  - voi aiheuttaa Suomessa ongelmia, jos ei tiedä miten pitää toimia -> esim. laduilla ei yleensä saa kulkea kuin hiihtämällä tms.
- Esim. ulkomaalaiset saattavat epähuomiossa kulkea jopa autolla latuja tai valjakkoajeluun tarkoitettuja reittejä
  - merkkien suunnittelu tieliikenteen kanssa?
- Keskusteltiin siitä kuka vastaa reittien turvallisuudesta
  - todettiin, että vastuu on niin ylläpitäjällä kuin käyttäjälläkin
  - ohjelmapalveluyrittäjän tehtävä turvallisuusasiakirja tuotteesta
- Tukesilta löytyy Rovaniemeltä kaksi ylitarkastajaa Jaakko Leinonen ja Aleksis Latvala, joilta voi tiedustella mm. reittien turvallisuuskysymyksiä
- Ennakkotieto reitistä ratkaisee paljon, onko se turvallinen -> ylläpitäjä vastuussa tiedottamisesta
- Puhuttiin riskienhallinnasta -> dokumentointi

- hankkeen aikana räätälöidään reiteille riskienhallintatyökalu, joka soveltuu myös ylläpidon avuksi -> huoltopäiväkirja
- Reittikortilla kaikki olennaiset tiedot reiteistä -> ylläpitäjää hyödyttävä
  - Esim. Lipas-järjestelmän käyttö reittikorttina
- Mitä lakia noudatetaan ulkomaalaisten käyttäjien kohdalla?
- Käyttäjän tulee aina huomioida myös reitin muut käyttäjät ja mahdolliset muut tekijät esim. metsäneläimet
- Se kuinka paljon pitää antaa ennakkotietoja, riippuu paljon käyttäjäryhmästä
- Turvallisuusasiakirjan laatiminen on suositeltavaa, vaikka se ei ole pakollista (Tukes)
- Valtaosasta Suomen reiteistä ei ole tehty reittitoimitusta
  - reittitoimitukset tehdään yleensä matkailukeskuksissa -> taataan reittien pysyvyys

Moottorikelkkareitti dioja ei keretty seminaarissa käydä läpi, mutta Raasakka kommentoi, että miten moottorikelkkareittien- ja urien kanssa tullaan toimimaan. Riikonen lisäsi, että monikäyttöselvityksessä on myös pohdittu moottorikelkkailuun liittyviä haasteita. Raasakka kertoi, että seminaarin materiaalit tulevat REILA –internetsivuille. Riikonen päätti seminaarin.

Muistion kirjasi Sini Kestilä

